

KIND VAN DUIZEND MEREN

Voor mijn familie

1967

Maria

The Summer of Love. De geur van hasj hangt als een deken over het Vondelpark. Op de grasvelden kamperen hippies in tenten en overal hangen spandoeken met peacetekens en leuzen als *Make Love, Not War*. Dag en nacht wordt hier muziek gemaakt, gezongen, gedanst en gevreeën. Ja, gevreeën, gewoon in het openbaar. De eerste keer dat ik het zag moest ik even wennen, maar het heeft iets... iets bevrijdends.

Elke avond wanneer ik uit mijn werk kom, fiets ik door het park. Het is niet alleen de kortste weg naar huis, maar ook de spannendste. Ik hou van plekken waar grote dingen gebeuren, ook al pas ik met mijn werktas en trenchcoat helemaal niet tussen die hippies. Maar dat maakt niet uit in Amsterdam. In deze bruisende stad waar ik mag zijn wie ik ben.

Vanavond is het druk in het park. Ik moet zelfs van mijn fiets af stappen om verder te kunnen.

‘Hé, kom je ook?’ hoor ik een stem achter me vragen.

Ik draai om en kijk in de sprankelende ogen van een jonge vrouw. Ze lijkt zich weinig aan conventies te storen: ze draagt een lange rok en een kleurrijke haarband, maar haar bovenlijf is ontbloot. Op haar wang heeft ze een gele zon geschminkt. Heeft ze het tegen mij?

Ze steekt me een folder toe. *Hai in de RAI* staat er in sierlijke rode letters.

‘We organiseren volgende week een *Love-in* in de RAI,’ legt de vrouw uit.

Love-in, daar heb ik eens iets over gelezen. Zo’n bijeenkomst waar iedereen lief doet tegen elkaar als een soort statement tegen alle vijandigheid en ellende in de wereld. Ze organiseren het in Amerika en blijkbaar komt het nu ook deze kant op. Spannend.

‘Wat leuk,’ antwoord ik, enigszins overrompeld door haar directheid.

‘Dus je komt?’ vraagt ze enthousiast. Haar ogen lijken groter te worden bij het idee, alsof ze het oprecht leuk vindt als ik kom.

Haar enthousiasme werkt aanstekelijk en tot mijn eigen verbazing knik ik.

Meteen krijg ik een stralende glimlach terug.

‘Hoe heet je?’ vraagt ze.

‘Maria Beijer,’ antwoord ik, mezelf meteen afvragend waarom ik mijn achternaam er ook bij moest zeggen.

‘Geweldig, Maria Beijer, dan zie ik je daar! Kom niet te laat, om tien uur is de begrafenis van de haat!’ Ze valt me spontaan om de hals. Dan draait ze zich om en loopt met haar folders naar een volgende passant om hetzelfde te vragen.

Hai in de RAI. Het is wel leuk bedacht.

‘Schat, ik ben thuis!’ De hitte slaat me als een warme deken in het gezicht wanneer ik de voordeur van onze bovenwoning aan de Van Eeghenstraat open. Vanuit de woonkamer klinkt muziek, een hijgerige, diepe stem galmt uit de boxen. Snel gooi ik de balkon-deuren in de keuken open en werp ik nog een blik op het park. Oscar en ik wonen hier nu bijna een jaar, maar van het waanzinnige uitzicht op het Vondelpark krijg ik nooit genoeg. Eigenlijk

was de bovenwoning veel te duur voor ons, maar we hadden het geluk dat Oscars ouders aanboden om ons financieel een handje te helpen.

Ik loop op de muziek af en tref Oscar in de woonkamer liggend op de bank aan, met een joint in zijn mondhoek. Zodra hij me ziet, tilt hij de joint uit zijn mond en komt overeind.

‘Hé schatje!’ Hij drukt een kus op mijn lippen. ‘Wat vind je ervan?’ Hij steekt een vinger in de lucht, een gebaar dat ik moet luisteren, en wacht met glimmende ogen mijn reactie af.

Ik laat de muziek en de intense stem op me inwerken. ‘Mooi,’ zeg ik dan.

‘Te gek, hè! The Doors heten ze, ik heb vandaag hun elpee gekocht.’

‘Moest jij niet aan je scriptie werken?’ zeg ik met een knipoog.

‘Heb ik ook gedaan.’ Maar wanneer Oscar mijn blik vol ongeloof ziet, zegt hij er snel achteraan: ‘Komt goed, morgen ga ik de hele dag zitten.’ Hij pakt mijn handen en begint met me te dansen. ‘*Come on baby, light my fire!*’ zingt hij luid met de muziek mee.

Ik sribbel tegen. ‘Oscar, we moeten op de tijd letten. Om zes uur staat het eten op tafel, je kent ze. Je moet je ook nog omkleden.’

‘Wat is er mis met wat ik nu aan heb?’ Hij kijkt quasiverontwaardigd terwijl hij aan zijn T-shirt plukt.

‘Schat, het is je vaders verjaardag...’

Hij trekt me naar zich toe en kust me in mijn nek. ‘Ik heb jou toch? Jij bent oogverblindend voor twee.’

Zwak als altijd voor zijn charme en zijn moeiteloze zelfverzekerdheid, voel ik een glimlach opkomen. Was ik maar iets meer zoals hij, dan zou alles een stuk lichter voelen. Ik maak me los uit zijn armen.

‘Zelf weten. Maar ik ga me wel even omkleden. Ben zo terug.’

In de slaapkamer zoek ik naar het zwarte jurkje met parels op de kraag dat ik van Oscars moeder heb gekregen voor mijn verjaardag. De jurk is van een peperduur merk, maar Oscars moeder wilde er niets van weten toen ik zei dat ik hem onmogelijk van haar kon aannemen. ‘Je wordt tenslotte maar één keer drieëntwintig,’ was haar verweer. Hoewel de jurk meer háár smaak is dan de mijne, trek ik hem voor dit soort gelegenheden met liefde aan. Het is immers een kleine moeite om mijn dankbaarheid te tonen – en bovendien wel zo beleefd.

Terwijl ik de jurk uit de kast haal, hoor ik Oscar de trap op lopen. Niet veel later verschijnt hij in de deuropening.

‘Ik dacht: ik kom je even helpen met uitkleden.’ Hij grijnst ondeugend. En voordat ik het weet, trekt hij me naar zich toe en sjort mijn blouse omhoog.

‘Oscar, we kunnen niet te laat komen, niet vandaag,’ sputter ik nog tegen.

‘Ach, een kwartiertje later maakt niet uit. Ik heb je de hele dag moeten missen...’ Zijn hand strijkt over mijn wang, naar mijn hals en glijdt dan soepel naar beneden over mijn borsten.

Door het open raam hoor ik het geroezemoes vanuit het Vondelpark en ik moet denken aan de jonge vrouw met de *Hai in de RAI*-affiche. Zij zou zich ook niet laten tegenhouden door afspraken met ouders, zij zou genieten van het hier en nu. Van het zachte gras. De vrijheid. De liefde. Ik laat mijn plichtsgevoel varen en ontspan. Als zij het kan, kan ik het ook.

Oscar heeft intussen mijn bh losgemaakt en laat hem nonchalant op de grond vallen. Uit zijn broekzak haalt hij grijnzend een nieuwe joint tevoorschijn.

‘Huh, waar komt die nou vandaan?’ speelt hij verbaasd.

Lachend vallen we samen op het bed. Ik pak de joint van Oscar over en steek hem aan.

‘Ik hou van jou,’ zegt hij zoet en hij kust me.

‘Ik ook van jou.’

Om zeven uur, een uur te laat, staan we op de Herengracht voor het huis van vader en moeder Creutzen. Met twee treden tegelijk rennen we de monumentale geveltrap op en bellen aan. We zijn halsoverkop vertrokken en terwijl we wachten, trek ik snel mijn jurk recht en pluk ik een stofje van Oscars T-shirt. Op het moment dat ik hem een kus wil geven, schiet me ineens iets te binnen.

‘*Shit* Oscar, heb jij het cadeau meegenomen?’ vraag ik geschrokken.

‘Oei, daar gaat je dessert...’ antwoordt Oscar gespeeld streng, waarna we allebei in lachen uitbarsten.

Dan zwaait de deur open. Oscars moeder Noor Creutzen staat in de deuropening. Ze draagt een frivole blouse met een strakke kokerrok en ziet er, zoals altijd, onberispelijk uit.

‘Waar bleven jullie nou?’ vraagt ze gespannen. ‘Kom maar gauw binnen, vader zit in de eetkamer te wachten.’

Oscar doet alsof hij zich van geen kwaad bewust is. Hij drukt een kus op zijn moeders wang en stormt naar binnen terwijl hij mij aan de hand achter zich aan het statige huis in trekt.

‘Er is er een jarig, hoera, hoera!’ zingt hij als hij de en suite-deuren naar de eetkamer opent.

Duco Creutzen zit aan de kop van de feestelijk gedekte tafel te wachten. Het is een imposante man om te zien, met zijn chevron-snor en zijn drielijg pak. Ik weet nog hoezeer ik onder de indruk van hem was, de eerste keer dat ik hem ontmoette. Hij was zelf veel aan het woord en ik durfde amper iets te zeggen. Het was pas toen hij hoorde van mijn cum laude afstuderen en mijn journalistieke ambities dat hij me zag staan. ‘In jou zie ik een toekomst,’ zei hij, en sindsdien word ik niet alleen warm onthaald, maar lijkt het erop

dat ik nooit meer iets fout kan doen – in tegenstelling tot Oscar, wiens eigenzinnigheid en keuze voor de studie psychologie voor zijn vader een doorn in het oog is.

‘Als ik mijn vader had behandeld zoals jij mij behandelt, dan was ik allang overleden, dat begrijp je hopelijk,’ bromt vader Creutzen nors. Onze late entree zint hem duidelijk niet.

Ik kijk opzij naar Oscar, maar die doet alsof de woorden van zijn vader hem niet raken en blijft zwijgend naar de keurig gedekte tafel kijken. Het stoort me dat we te laat waren en dat Oscar niet eens probeert zijn rebelse koppigheid aan de kant te schuiven om dat enigszins te compenseren. Hij kan zijn jarige vader niet eens één dag gunstig gezind houden. En voor moeder Creutzen is het ook niet leuk, zij heeft haar best gedaan om er een feest van te maken; de eettafel is rijkelijk versierd en speciaal gedekt met het zestiende-eeuwse tafelzilver dat slechts bij speciale gelegenheden uit de kast wordt gehaald.

‘Lieve kinderen, ga lekker zitten.’ Moeder Creutzen komt opgewekt de kamer binnenlopen met een kan water. Haar zogenaamde luchtigheid staat haaks op de ijzige stilte die in de kamer hangt.

Ik loop om de tafel heen om vader Creutzen te groeten. ‘Sorry, pa. Het was mijn fout dat we te laat waren,’ zeg ik quasi-schuldbewust. ‘Het was druk op de redactie, ik moest overwerken. En in alle haast heb ik ook uw cadeau thuis laten liggen,’ voeg ik eraan toe, om die pleister er ook maar gelijk af te trekken. Gedeeltelijk is het nog waar ook. En overwerken klinkt nu eenmaal beter in vaders oren dan een uit de hand gelopen vrijpartij met zijn zoon.

Alle ogen zijn op mij gericht. Aan de blik op Oscars gezicht zie ik dat hij mijn geslijm afkeurt, maar hij houdt gelukkig wijselijk zijn mond.

Ik peil vader Creutzens reactie en bereid me voor op het ergste, maar dan barst hij plotseling in uitbundig gelach uit. Opgelucht lach ik met hem mee. Ook bij Oscars moeder zie ik hoe alle spanning langzaam uit haar kleine lijf wegvloeit.

‘Nou, dat is pas een mooi verjaardagscadeau: iemand die hard heeft gewerkt en de krant voor morgen weer goed gevuld heeft!’ buldert vader Creutzen. ‘Laten we dan eindelijk gaan eten, Noor, ik sterf van de honger.’

Moeder Creutzen haast zich naar de keuken, terwijl Oscar en ik ook plaatsnemen aan tafel. Even later komt moeder Creutzen met goedgevulde schalen de kamer in, alsof de hoeveelheid eten de relatie tussen Oscar en zijn ouders moet voeden.

‘Staat je beeldig, die jurk, lieverd,’ fluistert moeder Creutzen me toe, terwijl ze de laatste schaal op tafel zet.

Terwijl vader Creutzen het vlees aansnijdt, kabbelt het gesprek eerst nog over alledaagse futiliteiten; het succes van het Flevoparkbad, hippies die de stad overnemen, de voortgang van de woningbouw in Bijlmermeer en de verloedering van de binnenstad. Maar al snel mondt het uit in het steeds weer terugkerende gesprek tussen vader en zoon: vader Creutzen vraagt naar Oscars toekomstplannen, en Oscar probeert de vragen opzichtig te ontwijken.

‘Hoe gaat het op kantoor, vader? Hebt u nog spannende zaken lopen?’ vraag ik om het gesprek een andere wending te geven. Het werk van vader Creutzen is altijd een dankbare, maar welkome bliksemafleider. Want hoewel vader Creutzen al lang de pensioengerechtigde leeftijd heeft, runt hij zijn succesvolle advocatenkantoor nog altijd met vaste hand. Lang had hij gehoopt dat zijn zoon het familiebedrijf zou voortzetten, maar sinds Oscar psychologie is gaan studeren, heeft hij die droom laten varen.

‘Ik mag niet klagen,’ antwoordt vader Creutzen, waarna hij begint aan zijn gebruikelijke monoloog over de zaken die hij